

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну річки Прип'ять за травень 2026 року

Водогосподарськими організаціями суббасейну Прип'яті забезпечено відбір проб води на 32 пунктах спостережень, із них на 4-х поверхневих водозаборах, які є джерелами питного водопостачання та 5-и транскордонних водотоках з метою визначення хімічних та фізико-хімічних показників (100 % до плану).

Лабораторією моніторингу вод Північного регіону, м. Вишгород визначений вміст пріоритетних та специфічних басейнових забруднюючих речовин.

В 29 пунктах виявили нікель, із них в 19 зафіксовано перевищення максимальних меж Екологічного Нормативу Якості (норма-34 мкг/дм³):

- 425,1 мкг/дм³ р. Стир м. Луцьк (в 12,5 раза);
- 228,4 мкг/дм³ р. Іква с. Сапанів (в 6,7 раза);
- 222,7 мкг/дм³ р. Тня с. Броники (в 6,6 раза);
- 222,6 мкг/дм³ р. Горинь м. Ланівці (в 6,5 раза);
- 190,9 мкг/дм³ р. Стир с. Жидичин (в 5,6 раза);
- 165,6 мкг/дм³ р. Церем с. Ярунь (в 4,9 раза);
- 160,3 мкг/дм³ р. Случ м. Звягель (в 4,7 раза);
- 155,2 мкг/дм³ р. Смолка м. Звягель (в 4,6 раза);
- 144,2 мкг/дм³ р. Устя м. Рівне (в 4,2 раза);
- 142,3 мкг/дм³ р. Іква с. Торговиця (в 4,2 раза);
- 103,0 мкг/дм³ р. Стохід с-ще Любешів (в 3,0 раза);
- 77,8 мкг/дм³ р. Турія с. Бахів (в 2,3 раза);
- 77,5 мкг/дм³ р. Прип'ять с. Сенчиці (в 2,3 раза);
- 43,8 мкг/дм³ р. Хомора м. Полонне (в 1,3 раза);
- 43,6 мкг/дм³ р. Хомора 500 м вище скиду ТОВ «ПКПФ-Україна» (в 1,3 раза);
- 43,2 мкг/дм³ р. Льва с. Переброди (в 1,3 раза);
- 42,3 мкг/дм³ р. Болдурка с. Лагодів (в 1,2 раза);
- 40,5 мкг/дм³ р. Хомора с-ще Понінка (в 1,2 раза);
- 35,6 мкг/дм³ р. Ствига с. Познань (в 1,05 раза).

В річці Стир с-ще Зарічне та річці Стохід с-ще Любешів зафіксовано перевищення кадмію відповідно в 1,4 та 1,1 раза.

Визначення хімічних речовин (пріоритетних та специфічних басейнових) показали наявність, без перевищення максимально допустимих значень екологічних нормативів якості:

- поліароматичних вуглеводнів: флуорантену та бензолу;
- важких металів: кадмій, нікель, кобальт, хром та миш'як.

У пунктах моніторингу, розташованих на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення та транскордонних водотоках визначені хімічні та фізико-хімічні показники якості вод. Значення більшості показників знаходяться значно нижче гранично допустимих концентрацій, за винятком марганцю та заліза загального, що зумовлено природним походженням. Порівняно з квітнем по усіх питних водозаборах та транскордонних водотоках фіксується зниження вмісту заліза загального.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Питні водозабори:

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 23,17 мгО/дм³ р. Хомора, м. Полонне

максимальне значення: 35,04 мгО₂/дм³ р. Случ, м. Звягель

● БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 1,10 мгО₂/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький
максимальне значення - зафіксовано **перевищення**:

- 3,36 мгО₂/дм³ р. Случ, м. Звягель

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

● амоній іони (норма – 1,28 мг/дм³): в межах від 0,29 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель до 0,56 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;

● фосфат-іони (норма – 3,5 мг/дм³): в межах від 0,030 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне до 0,091 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;

● нітрат-іони (норма – 45 мг/дм³): в межах від 2,47 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель до 3,04 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;

● нітрит-іони (норма – 3,3 мг/дм³): в межах від 0,024 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень до 0,027 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;

● сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 201 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень до 385 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

● залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³) - **зафіксовано перевищення**:

- 0,843 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;

- 0,312 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;

- 0,110 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький.

● марганець (норма - 0,01 мг/дм³) - **зафіксовано перевищення**:

- 0,125 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;

- 0,102 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель.

Транскордонні ділянки водотоків:

ОРГАНІЧНІ ПОКАЗНИКИ

● БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 1,70 мгО₂/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк

максимальне значення: 2,12 мгО₂/дм³ р. Льва, с. Переброди

● ХСК (норма - 50 мг О/дм³)

мінімальне значення: 19,09 мгО/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк

максимальне значення: 20,94 мгО/дм³ р. Льва, с. Переброди

БІОГЕННІ ПОКАЗНИКИ

● амоній іони (норма – 0,5 мг/дм³): в межах від 0,361 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк до **зафіксовано перевищення**:

- 1,019 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне;

- 0,939 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;

- 0,635 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;

- 0,619 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань.

● фосфат-іони (норма – 2,15 мг/дм³): в межах від 0,034 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк до 0,093 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;

● нітрат-іони (норма – 40 мг/дм³): в межах від 1,425 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці до 2,090 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;

● нітрит-іони (норма – 0,08 мг/дм³): в межах від 0,018 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне до 0,048 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;

● сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 195 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк до 211 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ:

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³) зафіксовано **перевищення:**
- 0,162 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;
- 0,154 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;
- 0,120 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне;
- 0,114 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
- 0,112 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк.

Такі біогенні показники, як фосфат іони, нітрат іони, нітрит іони, мінералізація знаходяться значно нижче гранично допустимих концентрацій для водойм питного, господарсько-побутового та рибогосподарського водокористування.

Вміст розчиненого у воді кисню стабілізувався до нормативних значень і становив 9,30-10,60 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.

З результатами вимірювань якості поверхневих вод більш детально можна ознайомитись на офіційному інтернет-ресурсі «Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів України» <http://monitoring.davr.gov.ua/>.

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну середнього Дніпра у межах Житомирської області за травень 2026 року

Операційний моніторинг масивів поверхневих вод в суббасейні середнього Дніпра проводиться **на 10 пунктах спостережень**, у т.ч. 6 - поверхневих водозаборів, які є джерелами питного водопостачання.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин відібрано 10 проб, 100% до плану та відправлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону м. Вишгород.

За результатами вимірювань у всіх 10 пунктах виявили вміст нікелю, із них в 6-и зафіксовано перевищення максимальних меж Екологічного Нормативу Якості (норма-34 мкг/дм³):

- 208,2 мкг/дм³ - р. Тетерів Відсічне вдсх., м. Житомир (в 6,1 раза);
- 160,2 мкг/дм³ - р. Гнилоп'ять, м. Бердичів (в 4,7 раза);
- 151,3 мкг/дм³ - р. Роставиця, с-ще Ружин (в 4,5 раза);
- 134,4 мкг/дм³ - р. Тетерів Денишівське вдсх., м. Житомир (в 4,0 раза);
- 115,9 мкг/дм³ - р. Гуйва, с. Пряжів (в 3,4 раза);
- 49,4 мкг/дм³ - р. Возня, с. Рудня Городищенська (в 1,5 раза).

В р. Гнилоп'ять м. Бердичів виявили перевищення в 1,5 раза свинцю (21,2 мкг/дм³).

Разом з тим, у межах допустимих значень виявлена присутність:

- фармацевтичних препаратів: трихлорметану (хлороформу) в річці Гнилоп'ять;
- металів: хрому у всіх 10 пунктах; кадмію в річках Тетерів Денишівське вдсх., Гнилоп'ять та Роставиця; кобальту в річках Гнилоп'ять та Мика; свинцю в річці Тетерів Денишівське вдсх.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Органічне забруднення

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 28,29 мгО/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир

максимальне значення: 40,66 мгО/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 3,04 мгО₂/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова

максимальне значення – зафіксовано **перевищення**:

- 3,92 мгО₂/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів
- 3,28 мгО₂/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська
- 3,20 мгО₂/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир
- 3,12 мгО₂/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир
- 3,12 мгО₂/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин

Біогенне забруднення

- амоній - іони (норма - 1,28 мг/дм³): в межах від 0,19 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин до 0,29 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;

- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³): в межах від 0,82 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин до 1,53 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;

- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм³): в межах від 0,022 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин та р. Возня, с. Рудня Городищенська до 0,043 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;

- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм³): в межах від 0,018 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 0,094 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;

● сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³): в межах від 285 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 358 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

Небезпечні речовини:

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

● заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³):

- 0,482 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
- 0,453 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
- 0,422 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
- 0,389 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;
- 0,387 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова;
- 0,315 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

● марганцю (норма - 0,01 мг/дм³):

- 0,072 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
- 0,066 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;
- 0,061 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
- 0,051 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
- 0,041 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;
- 0,035 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова.

Вміст розчиненого у воді кисню становив 11,20-11,76 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.